

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf.III.30.046/2020/12.

A Debreceni Ítéltábla a Pozsonyi és Balogh Ügyvédi Iroda (címe, ügyintéző: dr. Balogh András Levente ügyvéd) által képviselt felperes neve (Cg..., címe) felperesnek - a dr. Lajti Zoltán ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (Cg..., címe) alperes ellen vállalkozási díj, póttunkadíj és vagyonőrzési díj, valamint járulékai megfizetése iránt indított perében - mely eljárásba a felperes pernyertességének az előmozdítása érdekében beavatkozott a dr. Nagy János Árpád ügyvéd (címe) által képviselt beavatkozó neve (címe) - a Nyíregyházi Törvényszék 2019 november 29. napján kelt 3.G.40.151/2016/158/I. számú ítélete ellen a felperesi beavatkozó 160. sorszámu és az alperes 161. sorszámu fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tanácsülésen - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének a nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét részben megváltoztatja, az alperes marasztalásának a főösszegét bruttó 10 373 944 (Tízmillió-háromszázhetvenháromezer-kilencszáznegyvennégy) Ft-ra, az alperes által felhívásra, az államnak fizetendő kereseti eljárási illeték összegét 120 000 (Százhuszezer) Ft-ra leszállítja, és kötelezi a felperest 1 380 000 (Egymillió-háromszáznyolcvanezer) Ft feljegyzett kereseti eljárási illeték felhívásra, az állam javára történő megfizetésére.

Mellőzi az alperesnek a felperes és a felperesi beavatkozó részére perköltség fizetésére kötelezését, a felperest és a felperesi beavatkozót kötelezi, hogy fizessenek meg személyenként az alperesnek 500 000 - 500 000 (Ötszázezer - Ötszázezer) Ft elsőfokú perköltséget.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének a fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a felperesi beavatkozót, hogy felhívásra fizessen meg az államnak 2 582 098 (Kétmillió-ötszáznyolcvankétezer-kilencvennyolc) Ft, az alperes pedig ugyanilyen módon 106 907 (Százhatézer-kilencszázhet) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Kötelezi a felperesi beavatkozót, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 700 000 (Hétszázezer) Ft másodfokú perköltséget. Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 25 000 (Huszonötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett, a felperes keresetét részben elutasító ítéletével az alperest 9 040 000 Ft + áfa tőke, és annak 2013. március 29. napjától a kifizetés napjáig járó, a kifizetéskor fennálló jegybanki alapkamat mértékének megfelelő késedelmi kamata, valamint a felperes és a felperesi beavatkozó részére külön-külön 500 000 Ft perköltség, az állam részére, felhívásra 135 000 Ft feljegyzett illeték megfizetésére kötelezte.

[2] Az ítéletben megállapított tényállás szerint M. Város Önkormányzata (a továbbiakban: önkormányzat) mint kedvezményezett 2007. november 21-én megállapodást kötött a Magyar Államkincstárral a „M. Területi Kórház rekonstrukció sebészet és diagnosztikai tömb bővítése címzett támogatással megvalósuló beruházás” finanszírozására. A beruházásnak a K-T. Kft. által elkészített és engedélyezett kiviteli tervdokumentációja alapján az önkormányzat, mint megrendelő 2007. október 3-án vállalkozási szerződést kötött a kivitelezési munkákra az E-B. Kft.-vel, mint kivitelezővel. A kivitelező által megkezdett munkálatok 2009. februárjában félbeszakadtak, a megrendelő a szerződést felmondta.

2010. november 26-án az önkormányzat, mint megrendelő vállalkozási szerződést kötött az alperessel, mint vállalkozóval. A szerződés tárgya: „A M.-i Területi Kórház rekonstrukció” tárgyú beruházás keretén belül a sebészeti és diagnosztikai tömb bővítése befejező munkáinak kivitelezése a K-T. Kft. által készített ... számú kiviteli tervdokumentáció, és a hatósági engedélyek alapján. Az alperes, mint megrendelő/fővállalkozó 2010. november 30-án kötötte meg a perbeli vállalkozási szerződést a felperessel, mint vállalkozóval/alvállalkozóval.

A perbeli vállalkozási szerződés tartalma megegyezett az önkormányzat, mint megrendelő és az alperes, mint vállalkozó között létrejött szerződés tartalmával.

A szerződés II.1. pontjában a felek a kivitelezési munkák értékét a közbeszerzési eljárás eredményhirdetésén készült jegyzőkönyvben foglaltak szerint 317 000 000 Ft + áfa (bruttó 396 250 000 Ft) ajánlati áron fogadták el. Ez az összeg a szerződés II/2.1. pontja szerint magában foglalta a szerződés I.3 pontjában meghatározottakon túl „a vállalkozó nem megfelelő tervfelülvizsgálatából, valamint a műszaki szükségességből felmerül többlet- és pótmunkák költségeit, a költségvetési kiírásban nem szereplő, de a beruházás rendeltetésszerű üzemeltetéséhez műszakilag közvetlenül szükséges munkákat, ideértve a műszaki átadás-átvételi eljáráson a szakhatóságok, a közmű üzemeltetők által előírtak megvalósításának költségeit is”, valamint a szerződés II.2.2.-II.2.6. pontjában felsorolt munkák értékét.

A szerződés II. 3. pontja szerint a kikötött átalányár a magyar szabványok és előírások szerinti I. osztályú anyagra és I. osztályú kivitelezése vonatkozik.

A megrendelő a vállalkozó számláját a teljesítést követően, a Kbt. 305. §-a szerint, átutalással egyenlíti ki. A számla benyújtásának feltétele a megrendelő képviselője általi előzetes teljesítmény-igazolás kiállítása, a vég számla esetén a műszaki átadás-átvételi eljárás sikeres lezárása. A megrendelő képviselőjének a vállalkozó teljesítéséről szóló írásbeli értesítés kézhezvételétől számított 3 napon belül írásban kell nyilatkoznia, hogy a teljesítmény-igazolást kiadja, vagy megtagadja.

A szerződés III/3. pontja alapján az elrendelt pótmunkák elszámolása az ajánlat mellékletét képező tételes, kétszlopos költségvetés anyag- és díjáraival történik, a felmérési naplóban rögzített és jóváhagyott mennyiségek alapján. Ha az ajánlati költségvetés nem tartalmazza az elrendelt pótmunkátételt, akkor az a tényleges beszerzési áron és 1 600 Ft rezsioradíjjal számolható el.

A felek a teljesítéssel arányosan, maximum két szakasz- és a vég számla benyújtásában állapodtak meg: az 1. rész számla bruttó 190 000 000 Ft-os összegben, a 2. rész számla bruttó 120 000 000 Ft összegben, a vég számla összege bruttó 86 250 000 Ft összegben állítható ki, a teljesítési határidő pedig 2011. április 15. napja.

A szerződésben a szerződésszegés esetén kötbérfizetési kötelezettséget is előírtak.

A teljesítés időpontját a szerződés X. pontjában a sikeres műszaki átadás-átvétel megkezdésének napjában határozták meg, és rögzítették, hogy milyen feltételek együttes fennállása esetén lehet a beruházást teljesítettnek tekinteni.

A szerződés X.4. pontja szerint a megrendelő köteles megvizsgálni a műszaki átadás-átvétel során az elvégzett munkát, és jegyzőkönyvben rögzíteni a felfedezett hibákat, hiányosságokat, azok kijavításának, pótlásának a határidejét, valamint a hiányos/hibás munkarészekre eső vállalkozói díjat és az érvényesíteni kívánt szavatossági igényeket. Nem tagadható meg az átvétel a szolgáltatás

olyan jelentéktelen hibái, hiányosságai miatt, amelyek más hibákkal, hiányosságokkal összefüggésben, illetve a kijavításukkal, pótlásukkal járó munkák folyamán nem akadályozzák a rendeltetésszerű használatot.

A megállapodás szerint a vállalkozó a kivitelezés folyamán köteles befogadni a megrendelő pótmunka-igényét a pótmunkára vonatkozó feltételeket pontosan meghatározó szerződés alapján, póthatáridő megjelölésével.

Mivel az állami támogatás vonatkozásában a megrendelő az önkormányzat volt, és a lényeges kérdésekben neki volt döntési jogosultsága, ezért a szerződés úgy rendelkezett, hogy a szerződés lényeges vagy a felek által lényegesnek minősített feltételeit érintő kérdésekben kizárólag a felek központjai jogosultak érdemben nyilatkozni: az ez irányú esetleges naplófeljegyzéseket is semmisnek tekintették.

A szerződés XI.4. pontja szerint a szerződés a kiviteli terv a tervdokumentációval, annak mellékleteivel és a szerződés XI.2. pont szerint megkötött felelősségbiztosítási szerződéssel együtt érvényes. A szerződés nem tartalmazott utalást bármilyen „kötségvetési főösszesítő” megjelölésű, I. számú mellékletre.

A felperes 2011. április 14-én készre jelentette a kivitelezési munkálatokat akként, hogy „a 2010. november 30-án létrejött vállalkozási szerződés I. számú mellékletében meghatározottak szerint a rendelkezésre bocsátott kiviteli tervnek megfelelően elkészült”.

Az önkormányzat, annak a műszaki ellenőre, az alperes ügyvezetője és a felperes ügyvezetője között - pontosan már meg nem határozható tartalommal - egyeztetések folytak a kivitelezés hiányosságainak a feltárására, a még elvégzendő munkák határidejére és a hátralévő vállalkozási díj összegére vonatkozóan.

A 2012. november 15-én kelt átadás-átvételi dokumentáció kizárólag a dokumentumok átadását igazolja.

A 2012. december 14-én kelt jegyzőkönyvben a felek rögzítették a M.-i Területi Kórház sebészeti tömb épületének a birtokbaadását.

A felperes 2012. január 15-én kiállította a végszámlát 52 000 000 Ft összegről, 2012. február 24-i fizetési határidővel. A megrendelő nem fogadta be a végszámlát, teljesítési igazolást nem állított ki, és utóbb, 2012. május 2-án, 2012. június 14-én, 2012. augusztus 28-án és 2012. november 12-én ismételtén visszaküldte azt.

A megrendelő a Vállalkozási Szerződésben vállalt fizetési kötelezettségét akként teljesítette, hogy az 1.-2. részszámla összegét kifizette, és a végszámla terhére 2011. október 19-én 5 000 000 Ft-ot (összesen 265 000 000 Ft-ot) átutalt.

Az alperes ügyvezetője 2012. november 23-án elállt a vállalkozási szerződéstől, arra hivatkozott, hogy a vállalkozó a kivitelezést nem teljesítette a vállalt határidőben (2011. december 5. napjára), majd 2013. január 11-én kötbér- és egyéb igényt jelentett be a vállalkozó felé, és a befejező munkálatokat összesen 70 213 186 Ft összegben más vállalkozókkal végeztette el.

- [3] A felperes a keresetében kérte az alperes kötelezését a Ctv. 106. § (4) bekezdése, az rPtk. 389. §-a, 397. § (1), 402. § (1), (4) bekezdése és 303. §-a alapján - 52 000 000 Ft vállalkozói díj és annak 2012. január 25. napjától a kifizetés napjáig járó, a szerződés III.2.1. pontjában meghatározott mértékű késedelmi kamata,
- 44 785 428 Ft pótmunkadíj és 2013. március 29. napjától a kifizetés napjáig járó, a szerződés III. 2. 1 pontban meghatározott mértékű késedelmi kamata,
 - 20 736 000 Ft vagyonőrzési díj és 2013. március 29. napjától a kifizetés napjáig járó, a szerződés III.2.1. pontjában meghatározott mértékű késedelmi kamata,
 - 10 000 000 Ft vállalkozói díj, és annak 2012. augusztus 7. napjától a kifizetés napjáig terjedő időre járó, az ún. „árnyékoló szerződés” III.2.1. pontjában meghatározott mértékű késedelmi kamata, valamint a perköltsége megfizetésére.

Kérte, hogy a törvényszék kötelezze az alperes végelszámolóját a felperesi követelések elismerésére.

- [4] Az alperes a felperes keresetének az elutasítását kérte, elsődlegesen az 1952. évi Pp. 130. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozva azzal indokolva, hogy a M.-i Járásbíróságon - kötbér és előleg visszakövetelése iránt - 10.G.20.156/2016. számon per van folyamatban 2013. év óta ugyanezen ténybeli alapon ugyanezen vállalkozási szerződésből eredően, amely perben a jelen per alperese a felperes. Álláspontja szerint a felperes abban a perben érvényesíthette volna viszontkeresetként a jelen pert megindító keresete szerinti követelését.
- Érdemi védekezésként előadta, hogy a felek a perbeli szerződést négy alkalommal - legutóbb 2011. november 14-én - módosították, a módosítások szerint a kivitelezési munkák értékét 282 194 800 Ft átalányárban határozták meg, és a teljesítéssel arányosan maximum három szakasz- és a végszámla kiállításában állapodtak meg.
- Érvelése szerint nem következtek be a végszámla kibocsátásának a feltételei, az átadás-átvételi eljárás az épület használhatóságát akadályozó hiányosságok miatt eredményesen nem fejeződött be. A felperes a hiányokat határidőre nem pótolta, a hibákat nem javította ki, ezért az alperes nem állította ki a teljesítési igazolást. Állította, a szerződésben vállalt 282 194 800 Ft átalányárból a felperes részére kifizetett 265 000 000 Ft-ot, ezért a vállalkozó 17 194 800 Ft összegben lett volna jogosult végszámlát kibocsátani.
- Részletesen megjelölte, hogy a felperes mennyiben nem teljesített szerződés szerűen. Vitatta, hogy létezne a szerződésnek a felperes által hivatkozott ún. I. számú melléklete amire a felperes hivatkozott, azt ő egyoldalúan állította össze, az alperes azt nem írta alá.
- Nem ismerte el a felperes 44 785 423 Ft összegű pótmunkadíj címén előterjesztett követelését sem. Állította, hogy az alperes nem ismert el, és nem fogadott be semmilyen, állítólagos szóbeli megállapodáson alapuló pótmunkaigényt, ezzel kapcsolatban egyetlen számlát sem.
- Ugyancsak nem ismerte el a felperes 20 736 000 Ft összegű, vagyonőrzés jogcímen előterjesztett igényét sem, az ezt tartalmazó, vitatott számlát visszaküldte a felperesnek.
- Alaptalannak tartotta a felperes 10 000 000 Ft összegű, az ún. árnyékoló szerződésen alapuló igényét is, arra hivatkozva, hogy ez a szerződés a felek között létre sem jött.
- [5] Az elsőfokú bíróság a 60. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzésével engedélyezte D.J.-nek a perbe a felperes pernyertességének az előmozdítása érdekében, függő helyzetű beavatkozóként történő beavatkozását az 1952. évi Pp. 54.-57. §-ai alapján.
- [6] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét részben találta alaposnak.
- Megállapította, hogy a felperes - akinek a követelését az alperes végelszámolója vitatta - a követelését a Ctv. 106. § (4) bekezdésében írt határidőn belül érvényesítette a bíróság előtt.
- A vállalkozói díj és pótmunkadíj jogcímen, az rPtk. 389. §-ára, 397. § (1), 402. § (1) és 403. § (4) bekezdésére alapítva előterjesztett kereset vonatkozásában hangsúlyozta, hogy olyan szolgáltatás esetén, amelyre nézve a felek kifejezetten nem állapodtak meg, a bíróságnak körültekintően kell vizsgálnia azt, hogy a szerződés kiterjedt-e erre a szolgáltatásra: figyelemmel kell lenni a szerződés megkötését megelőző tárgyalásokra, a feleknek a szerződés megkötésekor vagy utóbb tett nyilatkozataira, a ráutaló magatartásukra, a vállalkozás tárgyára és általában az eset összes körülményeire.
- A felperes azt állította, hogy a kivitelezés során számos szükségessé vált pótmunkát is elvégzett, amely neki többletköltséget okozott, és igényelte az azok után járó munkadíjat is. Az ezekről készített részletes kimutatást, a pótmunkák után járó 44 785 428 Ft összegű vállalkozó díjról kiállított számlát a 2012. december 14-én kelt levelében elküldte az alperes részére.

K.J. - a Városüzemeltetési Kft. akkori ügyvezetője - tanúvallomása szerint ezek a munkálatok a szerződéskötéskor nem voltak előre láthatóak, az alperes az utóbb jelentkező többletfeladatokat - egy parkoló építése - megrendelte egy külön, írásban megkötött szerződéssel. A hivatkozott szerződéskötést igazoló okirati bizonyítékokat azonban a felperes nem tudott a perben becsatolni.

A 2010. november 30-án kelt vállalkozási szerződés II.2.1. pontja egyértelmű rendelkezése szerint pedig a vállalkozó viseli a terv nem megfelelő felülvizsgálatával, valamint a műszaki szükségességgel felmerült többlet- és pótmunkák költségeit és a költségvetési kiírásban nem szereplő, de a beruházás rendeltetésszerű üzemeltetéséhez műszakilag szükséges munkálatok költségeit is.

A 2010. november 30-án megkötött eredeti vállalkozási szerződést a felek négy alkalommal módosították - a számlázással összefüggésben, a nettó vállalkozási díj összegét és a véghatáridőt érintően -, az azonban továbbra sem változott, hogy a teljesítés időpontja a sikeres műszaki átadás-átvételi eljárás lezárása. A módosítások eredményeként a nettó ajánlati ár összege 282 194 800 Ft lett, amelyről a felperes két részszámlát és egy végszámlát volt jogosult kiállítani. Az alperes igazolta, hogy az 1. és 2. számú számlában szereplő vállalkozói díjat átutalással megfizette, és a végszámla terhére is átutalt 5 000 000 Ft-ot, azaz összesen 265 000 000 Ft megfizetését igazolta.

A szerződés egyértelműen tartalmazta, hogy a kivitelezésnek a K-T. Kft. által készített ... számú kiviteli tervdokumentáció és a hatósági engedélyek előírásai alapján kell történnie. A tanúvallomások és az építési naplóbejegyzések alapján sem lehetett azonban azt megállapítani, hogy az eredeti tervekhez viszonyítottan a korábbi vállalkozó - az E-B. Kft. - pontosan milyen munkákat végzett el, vagyis a felperesnek a szerződés megkötésekor és a munkaterület átvételekor milyen munkákat kellett még elvégeznie. Szakértői vélemény hiányában nem volt megállapítható a felperes által elvégzett munkák műszaki tartalma, ez pedig - az elsőfokú bíróság által hivatkozott bírósági gyakorlat szerint - nélkülözhetetlen az átalányárból az elvégzett munkára eső hányad kiszámításához.

Bár a M.-i Járásbíróságnak a bizonyítási teherről történt tájékoztatását követően a jelen per alperese indítványozta a perben szakértői bevonását, de a szakértői díjat felhívás ellenére sem előlegezte. A jelen perben a bizonyítási teherről adott többszöri bírói tájékoztatás ellenére sem a felperes, sem a felperesi beavatkozó nem terjesztett elő ilyen bizonyítási indítványt, ezért az elsőfokú bíróság a felperes vállalkozói díj és pótmunkadíj iránti követelését bizonyítottság hiányában alaptalannak találta.

Az elsőfokú bíróság a vagyonörzési díj címén érvényesített felperesi követelést részben találta alaposnak. Mivel az alperes nem fogadta el a felperes felajánlott teljesítését, ezért az rPtk. 302. § a) pontja szerint az alperes késedelembe esett, és a munkaterület a felperes felelős őrzésében maradt az rPtk. 196. § (1) bekezdése alapján, ennek a költségeit pedig az rPtk. 303. § (2) pontja szerint is az alperes köteles megtéríteni.

A felperesi beavatkozó által becsatolt, 2011. április 15-én az építtető és a peres felek által aláírt műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv tartalmazza az építtető és a műszaki ellenőr közös nyilatkozatát, miszerint hozzájárulnak a műszaki átadás-átvétel megkezdéséhez. A hibák kijavítását követően a létesítményt átveszik üzemeltetésre, és a felek megállapodtak abban, hogy az elvégzett munkák és a beépített anyagok mindaddig a vállalkozó tulajdonát képezik, amíg a végszámla nem kerül kifizetésre. A teljeskörű elszámolás után külön eljárást fognak lefolytatni a beépített anyagok és az elvégzett munkák tulajdonba adására.

A tervező úgy nyilatkozott, hogy az épület a terveknek megfelelően elkészült, tervezői részről hozzájárul a műszaki átadáshoz. A generálkivitelező nyilatkozata szerint az elkészített épület üzemszerű működését gátló tényezők nincsenek, az üzemszerű működést nem akadályozó műszaki hibákat, hiányosságokat pedig külön mellékletben sorolták fel. A szerződés szerint a hiánypótlásra tizenöt nap határidő állt rendelkezésre.

A kivitelező (felperes) úgy nyilatkozott, hogy a létesítményt 2011. augusztus 1. napjával elkészítették, a műszaki átadás-átvételi eljárást megkezdik, a hiánypótlási- és hibalistán szereplő munkák elvégzését 2011. augusztus 30-ig vállalta.

A felperes előadása szerint a kivitelezést 2011. április 14-én jelentették készre, az ettől kezdődő idő alatt az alperes nem vette át a munkaterületet, annak őrzés- védelméről ő gondoskodott az általa már korábban is megbízott D. Kft. útján. Ennek költségét 2012. november 6-ig - 2011. április 30-tól 2012. október 31. napjáig 1 152 000 Ft + áfa/hó 18 hónapra eső, összesen 20 736 000 Ft + áfa összegben - a felperes fizette ki, az erről kiállított számlát az alperesnek megküldte. A felperes előadását alátámasztotta a D. Kft. ügyvezetőjének a tanúvallomása, miszerint a felperessel 2011. január 25-én határozatlan időtartamra kötött megbízási szerződés 2012. december 14-én szűnt meg, a 2011. február 1-től 2012. december 11-ig tartó szerződés szerinti vagyonőrzési díj összege 13 863 736 Ft volt (417 600 Ft/hó + 25% áfa).

Az első 5 hónapra nézve a felperes felé kiállított számlák értékét 60 000 Ft kivételével (2 550 000 Ft összegben) a felperes megfizette.

A 2011. július hónaptól decemberig a 512 800 Ft + 25% áfa/hó figyelembevételével 3 846 000 Ft díjról kiállított számlát a felperes nem fizette ki arra hivatkozva, hogy ha az alperes rendezi a felperes rész-számláját, abból a bevételből tudja a D. Kft. felé a díjfizetési kötelezettségét rendezni.

2012 januárjától júniusig az őrző-védő cégnek 1 953 768 Ft, 2012 októberében további 651 256 Ft, november szintén 651 256 Ft-nyi, decemberében 303 920 Ft követelése keletkezett.

A felperes többszöri felszólításra sem fizette meg a tartozását, a D. Kft. ezért kezdeményezte a felperes felszámolását. A felperes felszámolója az őrző-védő cég követelését 18 582 444 Ft összeggel vette nyilvántartásba.

A felperesi beavatkozó 2011. április 14 és 2012. november 30-i közti időszakban jelölte meg az érvényesíteni kívánt követelést, ezért az elsőfokú bíróság 2011. április 14-től 2011. június 30-ig 417 600 Ft/hó +25% áfa (835 000 Ft + áfa), 2011. július 1-től 2011. december 31-ig 512 800 Ft + 25% áfa/hó 18 204 800 Ft + áfa, 2012. január 1-től 2012. november 30-ig 512 800 Ft + 27% áfa/hó, azaz 9 040 000 Ft + áfa összeg megfizetésére kötelezte az alperest.

Az elsőfokú bíróság az ún. árnyékoló szerződésből eredő 10 000 000 Ft és annak 2012. augusztus 7-től számított késedelmi kamata iránti követelést is alaptalannak találta. Miután a felperes keresetéhez mellékelte „árnyékoló szerződés”-t az alperes nem írta alá, írásbeli szerződés a felek között érvényesen nem jött létre. Az alperes ezt az okiratot szerződéstervezetnek tekintette, az azon szereplő kézzel írott megjegyzése szerint a tervezet „további egyeztetést kíván”.

A felperes által hivatkozott, 2012. július 19-én kelt teljesítésigazolási jegyzőkönyvből sem állapítható meg az, hogy az erre a szerződésre vonatkozna, mivel azt tartalmazza, hogy a „4. számú rész-számla műszaki tartalmának teljesítését igazolja”. A bizonyítatlanságot erősíti az is, hogy az alá nem írt szerződés (az árnyékoló szerkezetre és az előtetőre nézve) a kivitelezési munkák ellenértékét 42 164 639 Ft-ban jelölte meg, a teljesítésigazolást ugyanakkor mindösszesen 10 000 000 Ft-ról állították ki. Az alperes ügyvezetőjének tanúvallomása sem támasztotta alá a felperes keresetét, ezért az elsőfokú bíróság azt ebben a részében is a bizonyítás hiánya miatt utasította el.

Az elsőfokú bíróság kitért arra, hogy a jelen per alperesének mint felperesnek a M.-i Járásbíróságon a jelen per felperesével szemben indult perben bejelentett elállása folytán a per megszüntetésre került 19 753 636 Ft kötbérkövetelés, mint tőke és annak 2012. november 21. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata, 5 000 000 Ft előleg visszakövetelése és annak 2012. november 21-től a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata, 300 Ft közjegyzői eljárási díj, valamint 1 185 300 Ft illeték és ügyvédi munkadíj megfizetése iránt indított részében. A végzés 2018. január 15-én emelkedett jogerőre.

A megszüntető végzés meghozatalát megelőzően a jelen perben az alperes beszámítási kifogást terjesztett elő, utóbb viszontkeresetként kérte azt elbírálni, amelyben kérte a felperes kötelezését 19 753 636 Ft kötbér és annak 2012. november 24-től a kifizetés napjáig járó, az rPtk. 301. § (2)

bekezdése szerinti késedelmi kamata, 5 000 000 Ft tőke (előleg visszakövetelés), és annak 2012. november 24-től számított, az rPtk. 301/A § (2) bekezdés szerinti késedelmi kamata, 70 212 108 Ft + áfa = 91 966 744 tőke és ennek 2012. november 21-től a kifizetésig járó, az rPtk. 301/A § (2) bekezdése szerinti késedelmi kamata megfizetésére, arra hivatkozva, hogy a beszámítani kért követelés ugyanabból a vállalkozási szerződésből ered, mint a felperes kereseti követelése.

A felperes az alperes beszámítási kifogását, illetve viszontkeresetének az elutasítását kérte a Pp. 147/A. §-a alapján.

A beavatkozó az alperes beszámítási kifogását alaptalannak tartotta, mivel annak nem állnak fel a Cstv. 36. § (1) bekezdésében írt feltételei.

Az elsőfokú bíróság a 88. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzésével a Pp. 147/A. §-a szerint elkésetten előterjesztett viszontkeresetet elutasította, majd az ismételten előterjesztett beszámítási kifogást is elutasította a 150. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt végzésével.

[7] Az ítélet ellen a felperesi beavatkozó és az alperes fellebbezett.

[8] A felperesi beavatkozó a fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával kérte az alperes marasztalását; 35 000 000 Ft és annak a 2012. január 25. napjától a kifizetés napjáig járó, a szerződés III.2.1. pontjában meghatározott mértékű kamata, 16 409 600 Ft plusz áfa vagyonzási díj és ennek 2013. március 29. napjától a kifizetés napjáig járó, a szerződés III.2.1. pontjában meghatározott mértékű kamata, valamint az árnyékoló szerkezet 10 000 000 Ft összegű díja és annak 2012. augusztus 7. napjától a kifizetés napjáig járó, a szerződés III.2.1. pontjában meghatározott mértékű kamata, továbbá a perkölsége megfizetésére kötelezését.

Vitatta azt a ténymegállapítást, miszerint 2011. november 14-én sor került a perbeli vállalkozási szerződés 4. számú módosítására, amellyel a felek a szerződés összegéből levonták a külső út és járda építési munkáinak nettó 17 805 200 Ft-os összegét. Ezt a megállapítást cáfolja a M.-i Járásbíróság előtt 10.G.20.977/2013. szám alatt folyamatban volt perben K.J. tanú nyilatkozatára a jelen per beavatkozájának a 23. sorszámú jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozata, miszerint „az eredeti szerződésben nem volt előirányozva 17 000 000 Ft a mentőbeállóra, ezért azt nem is lehetett a 4. számú módosítással abból levonni”. Állította, hogy valamilyen félreértésre gondolt, ezért a szerződésmódosítás valamennyi példányát eltépte, ennél fogva a felperesnek sem lehet eredeti aláírt példánya. Utalt arra, hogy az I. számú melléklet - a K.J. által aláírt főösszesítő - sem tartalmazza a járda- és útépitési munkálatokat. Az elsőfokú bíróság ezért tévesen állapította meg azt, hogy a végszámla összege nettó 22 191 800 Ft-ra módosult.

Fenntartotta azt az álláspontját, miszerint az alperesnek be kellett volna fogadnia a felperes számláját, és azt teljesítésigazolással kellett volna ellátnia. Az alperes nem indokolta meg a számla visszaküldését, a teljesítésigazolás kiadását írásban - szerződés III.2. pontja szerint - nem tagadta meg. K.J. tanúnak a 104. számú jegyzőkönyvben rögzített tanúvallomása azt igazolja, hogy az alperes a teljesítés-igazolást csupán finanszírozási problémák miatt nem adta ki, és azt az alperesi ügyvezető 2012. május 2-án kelt 199/2012. Iktatószámú levele is megerősíti.

A felperes ugyanakkor igazolta, hogy a kivitelezést elvégezte, ezt bizonyítja a 2012. szeptember 30-án kelt felelős műszaki vezetői nyilatkozat és a Ny. Város Polgármesteri Hivatal Jegyzője által ... iktatószámom kiadott használatbavételi engedély is. Az alperes ezért köteles megfizetni a felperes részére a végszámla 52 000 000 Ft-os összegét és annak járulékait.

A felperes által vagyonzási díjként érvényesített követelés tekintetében változatlanul arra hivatkozott, hogy a felperes és a D. Kft. közti szerződés alapján e jogcímen 2011. augusztus 15-től 2011. (helyesen 2012.) december 14. napjáig terjedő időszakra 16 409 600 Ft + áfa összeg illeti meg a felperest.

Az ún. árnyékoló szerződésből eredő felperesi követeléssel összefüggésben is fenntartotta azt az álláspontját, miszerint az alperes kiállította a teljesítésigazolást a ... sorszámú, 10 000 000 Ft

összeről kiállított számla tekintetében, és ez igazolja a teljesítést. K.J.-nek a 140. sorszámú jegyzőkönyvben rögzített tanúvallomása szerinti üvegezést tartalmazó számla pedig ez a 10 000 000 Ft összegű számla volt, amit az alperes nem egyenlített ki.

- [9] Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, a felperes keresetének a teljeskörű elutasítását kérte.

Megalapozatlannak, iratellenesnek és jogszabálysértőnek tartotta a felperes vagyoni őrzési díjra alapított igényének részbeni megalapozottsága folytán az őt 9 040 000 Ft + áfa és késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére kötelező döntést.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a perbeli vállalkozási szerződés VI.3. pontjában foglaltakat, miszerint az átadott munkaterület folyamatos őrzés-védelme - a szerződés fennállásának teljes időtartama alatt - a felperes feladata. Ezért az elsőfokú bíróságnak azt kellett volna vizsgálnia ebben a körben, hogy a vállalkozási szerződés milyen időpontig állt fenn, hiszen az rPtk. 196. § (1) bekezdése szerinti felelős őrzés kérdése csak ezt az időpontot követően áll be.

A perbeli vállalkozási szerződés kezdő időpontja 2010. november 30. napja. A szerződés I.3. pontja szerint a vállalkozó feladata az ajánlati dokumentációban, kiviteli tervben meghatározott munkák elvégzése, a végleges használatbavételi engedély kiadására alkalmas létesítmény kivitelezése. Álláspontja szerint a felperes nem teljesítette a szerződéses kötelezettségeit, kivitelezési hiányosságok voltak, amit M.G. műszaki ellenőrnek, valamint a felperesnek a M.-i Járásbíróságon benyújtott, 2014. október 6-án kelt előkészítő iratában található nyilatkozata is alátámasztott. Ennek ellenére a felperes 2011. április 14-én készre jelentette a beruházást.

A készre jelentést követő műszaki átadás-átvételi eljárást a műszaki ellenőr a tapasztalt hiányosságok és a nem megfelelő műszaki tartalom miatt eredménytelenné nyilvánította, az alperes pedig nem állította ki a teljesítésigazolást. Ezt követően, 2011. november 14-én került sor a 4. szerződés módosításra, amely azonban nem érintette azt a megállapítást, miszerint a vállalkozó 2011. december 5-re vállalta a teljesítést és a teljesítés időpontjának a sikeres műszaki átadás-átvételi eljárás lezárását tekintik. Állította, hogy a 4. számú módosítást mindkét fél aláírta. A felek között tehát 2011. november 14-én fennállt a vállalkozói szerződés, a felperes korábbi készre jelentése ezért alaptalan volt.

A felperes elmulasztotta a 2011. december 5-i teljesítési határidőt és az azt követő határidőket is, amit a felek által aláírt, 2012. december 11-én kelt műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv is tanúsít. Az alperes 2011. november 23-án elállt a szerződéstől, mivel a felperes teljesítése nem felelt meg sem a szerződéses, sem a törvényi kritériumoknak (rPtk. 405. § (2) bekezdés). Az alperes a kivitelezést 2012. december 14-én vette birtokba.

Az alperes álláspontja szerint a vállalkozási szerződés időtartama 2010. november 30-tól 2012. november 23. napjáig terjedt, ezért az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazta a 2011. április 14-től 2012. november 30-ig terjedő időszakra a felelős őrzés szabályait, és ennek alapján jogellenesen kötelezte az alperest az őrzés- védelem felmerült költsége megfizetésére.

Jogszabálysértőnek tartotta az elsőfokú ítéletnek a perköltség viseléséről szóló rendelkezését is. Az elsőfokú bíróság által megítélt összeget figyelembe véve az alperes 87%-ban volt pernyertes ennek ellenére az 1952. évi Pp. 78. § (1) és 81. § (1) bekezdését sértve, az elsőfokú bíróság az alperest kötelezte, összesen 1 000 000 Ft perköltség megfizetésére.

Arra tekintettel, hogy a felperes a perben passzív magatartást tanúsított, csak néhány tárgyaláson képviseltette magát, ezért aránytalannak is találta a felperes javára megállapított perköltséget. Kérte, hogy az ítélet tábla változtassa meg az elsőfokú ítéletnek ezt a rendelkezését is, és állapítson meg arányos perköltséget az alperes javára.

- [10] Az alperes a felperesi beavatkozó fellebbezésére tett ellenkérelmében - annak tartalma szerint - az elsőfokú ítéletnek a felperesi beavatkozó által támadott rendelkezései helybenhagyását kérte.

Utalt arra, hogy sem a felperes, sem a felperesi beavatkozó egyetlen alkalommal sem vitatták a 4. számú szerződésmódosítás létezését, holott arra az alperes, mind a jelen, mind a M.-i Járásbíróság előtti perben hivatkozott.

Életszerűtlenek és alaptalannak tartotta a felperesi beavatkozónak arra történt hivatkozását, miszerint összetépte azt a módosító okiratot. A mindkét szerződő fél által aláírt okirat szét tépése egyébként sem szüntette meg a szerződéses jogviszonyt, annak érvényességét ez nem érintette. Álláspontja szerint egyébként a felperes az okirat eltépését sem bizonyította, hiszen K.J. arra nem tudott egyértelműen nyilatkozni, hogy milyen okiratot tépett el. Amennyiben a felperes vitatja a 4. számú szerződésmódosítás létezését, a perben módja lett volna ezt az állítását bizonyítani, ezt azonban elmulasztotta.

Megismételte azt az álláspontját, miszerint a kivitelezés hiányosságai miatt a beruházás nem volt befejezettnak tekinthető, az alperes nem állította ki a teljesítési igazolást ezért a felperes nem volt jogosult a végszámla kiállítására (F.S. alperesi volt ügyvezető a 151. számú jegyzőkönyv 4. oldal hatodik bekezdésében és 5. oldal második bekezdésében rögzített nyilatkozata). Ezek a hiányosságok eredményezték, hogy a többször megkezdett műszaki átadás-átvételi eljárás soha nem zárult eredményesen. A felperes szerződéses kötelezettsége ugyanis a rendeltetésszerű, üzemeltethető állapotú létesítmény elkészítése volt. A tanú vallotta azt is, hogy az épület csak részlegesen kaphatott használatbavételi engedélyt, mivel az az átlagos használatra alkalmas volt, de orvosi céllal nem működhetett.

Vitatta a felelős műszaki vezetői nyilatkozatban foglaltakat, mivel a műszaki vezető a felperesi beavatkozó munkavállalója volt, ezért érdektelennek nem tekinthető.

Fenntartotta, hogy az árnyékoló szerkezet elkészítése az Alapszerződés része volt, a felperes ezt sem teljesítette szerződésszerűen, ezért nem lett kiállítva a teljesítésigazolás sem. A felperes nem volt jogosult számla kibocsátására, az alperes azt jogszerűen nem fogadta el.

Maradékátalanul egyetértett az elsőfokú bíróságnak a pótmunkákkal kapcsolatos álláspontjával. A jelen perben felmerült több műszaki szakkérdés megválaszolásához igazságügyi szakértői bizonyítás lett volna szükséges, ám a felperes ezt nem indítványozta a bizonyítási teherről történt kioktatást követően sem.

- [11] A felperes nem ellenezte az elsőfokú ítéletnek a felperesi beavatkozó fellebbezése szerinti részbeni megváltoztatását.
- [12] A fellebbezések nem támadták az elsőfokú ítéletnek a felperesi követelést a nettó 35 000 000 Ft vállalkozói díj és késedelmi kamatát meghaladó részében, valamint a 44 785 428 Ft pótmunkadíj iránti igényt és késedelmi kamatát, illetve a 16 409 600 Ft vagyonőrzési díj és késedelmi kamatát meghaladó részében elutasító részét, ezért az ítéletábra az 1952. évi Pp. 253. § (3) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezések és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül.
Az ítéletábra az országos cégnyilvántartás adatai alapján rögzíti, hogy az alperes végelszámolási eljárása 2019. március 11-én az alperesi cég fennmaradásával zárult le.
- [13] A beavatkozó fellebbezése alaptalan, az alperes fellebbezése részben alapos.
- [14] Az alperes 5. sorszámú előkészítő iratához mellékelte vállalkozási szerződésmódosítások érintették a 2010. november 30-án létrejött vállalkozási szerződésben kikötött vállalkozói díj összegét is: a II. számú, 2010. december 20-án kelt szerződésmódosítás azt nettó 300 000 000 Ft-ra, a végszámla összegét 40 000 000 Ft-ra módosította, a IV. számú módosítás pedig a vállalkozói díjat további 17 805 200 Ft-tal csökkentette, így a végszámlát a felperes nettó 22 194 800 Ft-ról volt jogosult kiállítani a szerződésmódosítás szerint.

Az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában részletesen kitért arra, miért fogadta el létrejötnek és érvényesnek a IV. számú szerződésmódosítást. A 71. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben a bizonyítási teherről adott tájékoztatásában közölte a felperessel: őt terheli annak a bizonyítása, hogy a perbeli szerződést szerződésszerűen, határidőben, a kiviteli terv szerinti tartalommal teljesítette, és a megítélni kért vállalkozói díj összegét is neki kell bizonyítania, figyelemmel az alperes által már igazoltan megfizetett összegekre.

A felperesi beavatkozó a perben jelezte, hogy a perben felmerült szakkérdéseket szakértői bizonyítással kívánja bizonyítani, és az elsőfokú bíróság a 101. számú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzésével fel is hívta a beavatkozót, hogy ha indítványozni kívánja a szakértői bizonyítást, akkor jelölje meg, hogy milyen tényre, milyen körülményre kéri azt. A felhívásban foglaltaknak azonban a felperesi beavatkozó nem tett eleget, a 126. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozata szerint elállt a szakértői bizonyítás iránti indítványától.

Az ítéletábra álláspontja szerint azoknak, a felperesi beavatkozó fellebbezésében hivatkozott állításoknak a bizonyítása, miszerint a felperes szerződésszerűen teljesített, ezért az alperesnek ki kellett volna állítania a teljesítési igazolást és be kellett volna fogadnia a felperes vég számláját, csak szakértői bizonyítás útján történhetett volna meg. A felperes és a felperesi beavatkozó - az elsőfokú bíróságnak a 71. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt, illetve a M.-i Járásbíróság előtt folyamatban volt perben a P.20.156/2016/25. számú jegyzőkönyvben is rögzített tájékoztatása ellenére - az elsőfokú eljárásban, és a beavatkozó a jelen fellebbezésében sem kérte a perben szakértő kirendelését, ennek következményeit pedig az 1952. évi Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a bizonyításra köteles felperesnek kell viselnie. Az elsőfokú bíróság megalapozottan utasította el bizonyítottság hiányában a felperesnek a vállalkozói díj követelésre alapított keresetét, a felperesi beavatkozó fellebbezési hivatkozásai nem voltak alkalmasak az elsőfokú ítélet e körben történő megváltoztatására

- [15] Az elsőfokú bíróság az ún. árnyékoló szerződéssel kapcsolatos okiratokat - a megrendelő alperes által alá nem írt, csupán a további egyeztetés szükségességét feltüntető megjegyzéssel ellátott, 2011. december 2-án kelt árnyékoló szerződést, a felperes állítása szerint ennek a szerződésnek a teljesítéséről kiállított, 2012. július 19-én kelt teljesítésigazolás tartalmát - és az e körben rendelkezésre álló tanúvallomásokat helytállóan értékelte. Ezek közül az ítéletábra csupán kiemeli a 2012. 07.19-i teljesítésigazolást, amely az elnevezése szerint „Teljesítésigazolási jegyzőkönyv részszámlához”, tárgyként pedig azt jelöli meg: A M.-i Területi Kórház rekonstrukció 4. részszámlája műszaki tartalmának teljesítésigazolása”. A teljesítésigazolás tehát az alapszerződés részét képező munkák elvégzését igazolja, és ezt támasztja alá a felperesi beavatkozó fellebbezésében hivatkozott tanú vallomása is. K.J. tanúnak a felperesi beavatkozó fellebbezésében hivatkozott, a 140. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített tanúvallomása ugyanis csupán azt igazolja, hogy a felperes végzett üvegezési munkákat, annak a műszaki tartalma megfelelő volt, a munka elkészült, de az arról kiállított 10 000 000 Ft összegű számla nem lett kifizetve. Ugyanez a tanú azonban a 101. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 21. oldalán egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy „az árnyékolóra külön szerződést nem kötöttek, ez benne volt a 310 000 000 Ft-ban”. A fellebbezésben írtak ezért nem adtak alapot az elsőfokú bíróságnak az erre alapított kereset tárgyában hozott megalapozott, jogszerű döntése megváltoztatására.

- [16] A felperesi beavatkozó az őrzés-védelemmel kapcsolatos kereseti kérelemmel összefüggésben arra helyesen hivatkozott, hogy a bíróságnak elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia: a felek között meddig állt fenn a szerződéses kapcsolat, ugyanis csak a szerződés megszűnését/teljesítését, illetve az átvétel alperes által történt alaptalan megtagadását követően lehet szó arról, hogy a beruházás a felperes felelős őrzésébe került, amelynek a költségét az alperes köteles megtéríteni.

A vállalkozási szerződés III. számú módosítása a befejezési határidőt az eredeti 2011. április 15. napjáról 2011. augusztus 5. napjára módosította, míg a IV. számú szerződésmódosítás 2011. december 5. napjában határozta meg.

A felek az ún. alapszerződés és annak valamennyi módosítása szerint is azt az időpontot tekintették a teljesítés időpontjának, amikor a sikeres műszaki átadás-átvétel lezárul.

Peradat van arra, hogy a felperes többször kezdeményezte az átadás-átvételi eljárás lefolytatását (2011. április 14-én, 2011. augusztus 15-én, 2012. december 14-én) az alperes azonban csak 2012. december 14. napján vette birtokba az elkészült beruházást.

Az elsőfokú bíróságnak a feleket terhelő bizonyítási kötelezettségről adott, a 71. sorszámu jegyzőkönyvben rögzített tájékoztatása tartalmazta, hogy a felperesnek kell bizonyítania azt, hogy szerződésszerűen, azaz a kiviteli terv szerinti műszaki tartalommal és határidőben teljesített, ugyancsak őt terheli a bizonyítási kötelezettség a tekintetben is, hogy mettől az időponttól meddig volt szükség az őrzési díj fizetésére. A M.-i Járásbíróság pedig az előtte folyamatban volt perben a 20. sorszámu végzésben tájékoztatta a felperest - a jelen per alperesét - arról, hogy őt terheli a bizonyítási kötelezettség arra vonatkozóan, hogy a vállalkozó jelentősen túllépte a teljesítési határidőt, és a késedelem mértékét is neki kellett bizonyítania. A megrendelő a járásbíróság tájékoztatását követően, a 10.G.20.156/2016/25. sorszámu előkészítő iratában bejelentette, hogy szakértő bevezetését fogja indítványozni annak a bizonyítására, hogy a vállalkozó teljesítése szerződésszerű volt-e, ezt az indítványát azonban a járásbíróságnak a 27. sorszámu jegyzőkönyvben rögzített, a bizonyítási indítványok megtételére 15 napos határidőt biztosító felhívását követően nem terjesztette elő ismételten, pontosítva.

A felperes a keresetében 20 736 000 Ft megfizetésére kérte kötelezni az alperest ezen a címen az általa végzett számítás alapján, amelyben 2 főnek 800 Ft/óradíjjal számolt. Az elsőfokú bíróság a perbe becsatolt, a felperes és a D. Kft között 2011. január 25-én létrejött megbízási keretszerződésben és annak módosításában meghatározott havi díjakkal számolta ki, hogy 2011. április 14. és 2012. december 14. közti időszakra a felperes 9 040 000 Ft őrzés-védelmi költséget volt jogosult az alperessel szemben érvényesíteni. Az elsőfokú bíróság számítását egyik fél sem vitatta. A beavatkozó a fellebbezésében az ezen a jogcímen megítélt összeg felemelését kérte 16 409 600 Ft-ra, kérelmének azonban sem jogi, sem ténybeli alapját nem jelölte meg, számítást nem vezetett le. Az alperes a felperes szerződésszerű teljesítésének a hiányára hivatkozva tartotta teljes mértékben alaptalannak ezt a felperesi keresetet.

A teljesítés időpontjának a meghatározásához a perben az alábbi adatok állnak rendelkezésre.

A felperes 2011. április 14-én készre jelenti a kivitelezést, az átadás- átvételi eljárás 2011. április 28-án megkezdődik, de a kivitelezés tapasztalt hiányosságai, hibái miatt a műszaki ellenőr eredménytelenné nyilvánítja az eljárást (M.G.-nak az önkormányzathoz 2011. május 15-én írt levele).

A perbeli vállalkozási szerződés 3. számú módosításával a teljesítés határidejét 2011. augusztus 5. napjában határozták meg a felek.

A felperes 2011. augusztus 1-jén ismét készre jelent. A 2011. augusztus 15. megkezdett műszaki átadás- átvételi eljárásról felvett jegyzőkönyvben (G.40.151/2016/89. számú előkészítő irat melléklete) az alperes, mint generálkivitelező nyilatkozta, hogy „... működést akadályozó kivitelezési hibák nincsenek”, a felperes pedig a rögzített hibák kijavítását, a hiánypótlás 2011. augusztus 30-ig vállalja.

2011. szeptember 30-án a kivitelező felperes nyilatkozik, hogy a munkát a műszaki dokumentáció szerint elvégezte.

2011. október 14-én a 3. számú számla alapján képező munkák teljesítés igazolása kerül kiállításra.

2011 októberében a kórházépület földszinti egysége ideiglenes használatbavételi engedélyt kapott.

2011. november 9-én és 2011. november 14-én egyeztetést tartottak a felek a teljesítésről.

2011. november 14-én írták alá 4. számú szerződésmódosítást, amely a kivitelezés során felmerült munkálatok kiviteli tervei elkészítésének elhúzóódása miatt egyrészt kivonja a szerződés tartalmából a külső út és járda elkészítésének munkálatait, másrészt a teljesítési határidőt 2011. december 5-re módosította.

2011. december 22-én újabb átadás- átvételi eljárás indul.

2012-ig július 19-én kelt teljesítési igazolás a rekonstrukciós beruházás 4. részszámlája műszaki tartalmának teljesítését igazolja (ekkor tehát még nem volt teljesítve a szerződés).

2012. november 15-i átadás- átvétel során a 2011. április 15-én már átadott dokumentumok másolati vagy aktualizált változata került átadásra.

2012. november 23-án az alperes, mint megrendelő eláll a szerződéstől.

2012. december 11-én átadás- átvételi eljárás indul, a kivitelező vállalja a feltárt hiányok harminc napon belüli pótlását.

2012. december 14. a birtokbaadási eljárás napja, a megrendelő elismeri a jegyzőkönyvben a szerződés I. sz. melléklete szerinti teljesítést.

A fenti dokumentumok tartalma részben egymásnak ellentmondó. Azt tényként meg lehet állapítani, hogy a 2011. április 28-án megkezdett átadás- átvételi eljárás eredménytelenül zárult, vagyis a perbeli szerződés X. pontja szerinti felperesi teljesítés nem történt meg. A felek a 2011. május 31-én kelt szerződésmódosítása a befejezési határidőt 2011. augusztus 5. napjára módosította.

A felperes 2011. augusztus 1-jén ismét készre jelentett, a 2011. augusztus 15-én megkezdett műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyvben az alperes, mint generálkivitelező azt nyilatkozta, hogy az elkészített épület üzemszerű működését gátló tényezők nincsenek, a felperes pedig vállalta a mellékletben felsorolt, az üzemszerű működés nem akadályozó hibák, hiányosságok 2011. augusztus 30-ig történő kijavítását.

Annak a kérdésnek az eldöntéséhez, hogy a felperes teljesítése szerződésszerű volt-e (és ezért az alperes jogellenesen járt el azzal, hogy nem vette át az építményt), vagy a 2011. novemberi egyeztetések, illetve a perbeli szerződés 2011. november 14-én kelt 4. számú módosítása azt bizonyítják, hogy a vállalkozási szerződés szerződésszerű teljesítése még nem történt meg, szakértői bizonyítás lett volna szükséges.

Az 1952. évi Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a felperes a 2011. augusztus 15-i jegyzőkönyvvel - az abban rögzített megrendelői (generálkivitelezői) nyilatkozattal - bizonyította: annyiban teljesített, hogy a működést akadályozó kivitelezési hibák már nem állnak fenn. Ezzel az okirattal szemben az alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a jegyzőkönyv tartalma ellenére 2011. augusztus 15-én a felperes teljesítése nem volt szerződésszerű, ezért jogszerűen járt el, amikor nem adta ki a teljesítési igazolást, nem vette át a megvalósult beruházást. Erre a megrendelőnek a járásbíróság előtti perben, a 10.G.20.156/2016/25. számú előkészítő iratában előterjesztett bizonyítási indítványa alkalmas lett volna, ám azt a megrendelő az bíróság 27. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített felhívására sem terjesztette elő szabályszerűen. A jelen elsőfokú eljárásban pedig a felperesi beavatkozó a 126. sorszámú jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozata szerint elállt a korábban, a bíróság tájékoztatását követően előterjesztett szakértői bizonyítás iránti indítványától.

Az ítéletábra álláspontja szerint ezért a perben rendelkezésre álló adatok alapján - a felperesnek az őrzés- védelem költségei iránti keresetével összefüggésben - azt lehet megállapítani, hogy a felperes legfeljebb 2011. augusztus 15. napjától tartotta a felelős őrzésében az alperes által jogtalanul át nem vett beruházást 2012. december 14-ig, a birtokbaadás időpontjáig.

A rendelkezésre álló, a felperes és a D. Kft. között létrejött megbízási szerződés, illetve annak módosítása értelmében a felperes 2011. augusztus 15-től 2011. december 31-ig tartó 4,5 hónapra 512 800 Ft/hó megbízási díjjal számolva 2 307 600 Ft + 25% áfa, összesen 2 884 500 Ft megbízási díjat, 2012. január 1 napjától 2012. december 14. napjáig terjedő 11,5 hónap időtartamra 512 800 Ft/hó megbízási díj alapján 5 897 200 Ft + 27% áfa = 7 489 444 Ft őrzési költséget fizetett ki (mindösszesen bruttó 10 373 944 Ft-ot), amelynek a megtérítését alappal igényelte az alperestől.

- [17] Az ítélet tábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletének a fellebbezett részét részben megváltoztatta az 1952. évi Pp. 253. § (2) alkalmazásával, az alperes marasztalásának a tőkeösszegét bruttó 10 373 944 Ft-ra leszállította.
- [18] Az alperes alappal sérelmezte az elsőfokú perköltség viseléséről szóló rendelkezést is. Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása folytán a felperes (127 521 428 Ft-os pertárgyértéket alapul véve) megközelítőleg 8%-ban lett pernyertes, és megközelítőleg 92 %-ban pervesztessé vált. Az illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett 1 500 000 Ft kereseti eljárási illetékből ezért a 1 380 000 Ft-ot - felhívásra - az állam javára a felperes, míg 120 000 Ft-ot az alperes köteles megfizetni. Az ítélet tábla ezért az alperes által felhívásra fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 120 000 Ft-ra leszállította, és rendelkezett a felperes illetékfizetésre kötelezéséről is. Az ítélet tábla mellőzte az alperesnek a felperes és a felperesi beavatkozó részére perköltség fizetésére kötelezését, és az 1952. évi Pp. 81. § (1), valamint a 83. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú eljárásban 92%-ban pervesztés felperest és a felperesi beavatkozót külön-külön kötelezte az alperes jogi képviselőjének a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (6) bekezdése alkalmazásával, mérlegeléssel 1 000 000 Ft-ban megállapított, ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltsége megfizetésére. A perben a beavatkozását követően gyakorlatilag a felperesi beavatkozó vett részt az alperes ellenfeleként, ezért a perköltség viselése körében az ítélet tábla az 1952. évi Pp. 83. § (1) bekezdése második mondata szerint őt a felperessel egyenlő arányban kötelezte az alperesnek a beavatkozással felmerült perköltsége megfizetésére. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének a fellebbezett részét helybenhagyta.
- [19] A felperesi beavatkozó fellebbezésében érintett pertárgyérték 52 350 000 Ft volt, a fellebbezésének az eredménytelensége folytán a feljegyzett 2 500 000 Ft fellebbezési eljárási illetéket az illetékhatóság felhívására a felperes köteles megfizetni. Az alperes fellebbezésével érintett pertárgyérték (a marasztalás bruttó összege alapján számítva) 11 402 560 Ft volt, az alperes fellebbezése 9%-ban volt eredményes, ezért a fellebbezése alapján indult másodfokú eljárás 912 205 Ft-os illetékből a 91%-os pervesztességére eső 830 107 Ft-ot köteles viselni. Ebből 723 200 Ft-ot a fellebbezésével együtt igazoltan megfizetett, a különbözetként jelentkező 106 906 Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére pedig felhívásra, az abban foglaltak szerint köteles a jelen eljárásban még alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) és 15. § (1) bekezdése szerint, míg 82 098 Ft-ot az alperes fellebbezése körében 9%-ban pervesztés felperes.
- [20] A másodfokú eljárásban túlnyomórészt pervesztés felperesi beavatkozó a saját másodfokú perköltségét (fellebbezési eljárási illeték, ügyvédi munkadíj) maga köteles viselni, és az ítélet tábla őt kötelezte az 1952. évi Pp. 81. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján az alperes és a jogi képviselője között létrejött megbízási szerződésben kikötött megbízási díjnak az alperes részleges pernyertességére figyelemmel az IM rendelet 2. § (2) bekezdése alkalmazásával 700 000 Ft-ra mérsékelt összegének a megfizetésére. A felperes azzal, hogy a beavatkozó fellebbezésének a teljesítését maga is kérte, az ellenérdekű félnek többletköltséget és „többletmunkát” nem okozott, ezért az ítélet tábla csak a marasztalási összeg leszállításához igazítottan kötelezte másodfokú perköltség (ügyvédi munkadíj) megfizetésére, amelynek az összegét mérlegeléssel, megközelítőleg a marasztalási összeg leszállításának a 2,5%-ában, 25 000 Ft-ban határozott meg.

Dr. Görög Attila sk a tanács elnöke, Cógoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Dr. Riczu András sk bíró